

แผนการใช้ที่ดินตำบลคูริง

อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 71 (1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแผนการใช้ที่ดินตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ได้นำแนวคิดขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) มาปรับใช้ คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืน ให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่นๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Pural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต (สพข.) และสถานีพัฒนาที่ดิน (สพด.) ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณาภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่างๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหา ความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ สพด.ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร

กันยายน 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน	1-1
1.2 หลักการและเหตุผล	1-1
1.3 วัตถุประสงค์	1-1
1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-2
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-2
1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-2
2.3 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.4 สภาพภูมิอากาศ	2-2
2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-5
2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-8
บทที่ 3 สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-2
3.3 ทรัพยากรดิน	3-2
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)	
4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-4

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	
5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ	5-1
5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล	5-3
5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน	5-3
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	
6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	6-1
6.2 แผนการใช้ที่ดิน	6-2
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน	7-1
7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น	7-2
7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-2
เอกสารอ้างอิง	8-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดชุมพร จังหวัดชุมพร (ปี 2536-2565)	2-3
2-2	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	2-6
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	2-9
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	2-10
2-5	รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	2-11
3-1	สมบัติที่ดิน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	3-5
5-1	ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	5-2
5-2	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	5-4
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	6-2
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2567-2571	7-6
7-2	สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-7
7-3	เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)	7-8

สารบัญญรูป

รูปที่		หน้า
1-1	กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	1-4
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	2-1
2-2	กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ปี พ.ศ.2536 - 2565	2-4
2-3	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	2-8
2-4	สัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	2-9
3-1	ทรัพยากรดิน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	3-7
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	4-3
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	4-4
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร	6-6
7-1	กิจกรรมโครงการอนุรักษ์ดินและน้ำที่กรมพัฒนาที่ดินสามารถดำเนินการได้	7-5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้วซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทานแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ทั้งนี้กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้คือ “เป็นองค์การอัจฉริยะทางดินเพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตรในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนาด้านต่าง ๆ ของตำบล

1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน

1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงาน โครงการกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น และอยู่บนหลักการของโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.4.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

1.4.2 สถานที่ ตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและหัตถภูมิ ประกอบด้วย

1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน เขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล จำนวนประชากร เป็นต้น

3) ด้านนโยบายและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบล หรือ องค์การบริหารส่วนตำบล

1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการด้านต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรในตำบล

1.5.3 ประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล

1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน

1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น

1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะกรรมการของเขตฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน/ สมบูรณ์ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาของตำบลเพื่อนำไปสู่การของงบประมาณที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสถานภาพของทรัพยากรของตำบล

2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดิน กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต และสามารถใช้งบประมาณในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ

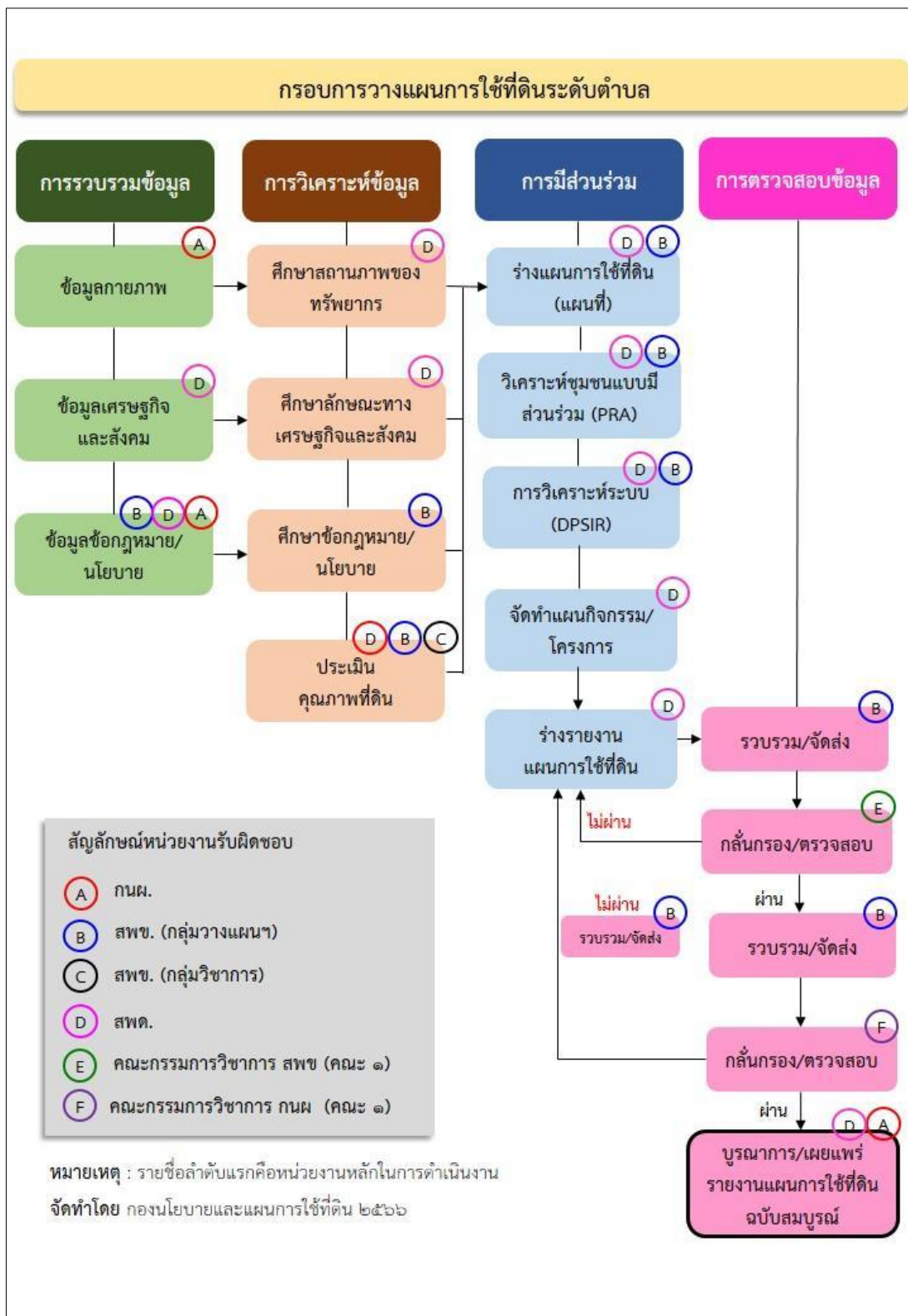

3) หน่วยงานราชการอื่น ๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต

จากขั้นตอนที่กล่าวข้างต้น สามารถจัดทำกรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลแสดงดังรูปที่ 1-1

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

พัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจมั่นคง ส่งเสริมการศึกษา นำพาการบริหารจัดการที่ดี
(องค์การบริหารส่วนตำบลคูริง, 2566)

รูปที่ 1-1 กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

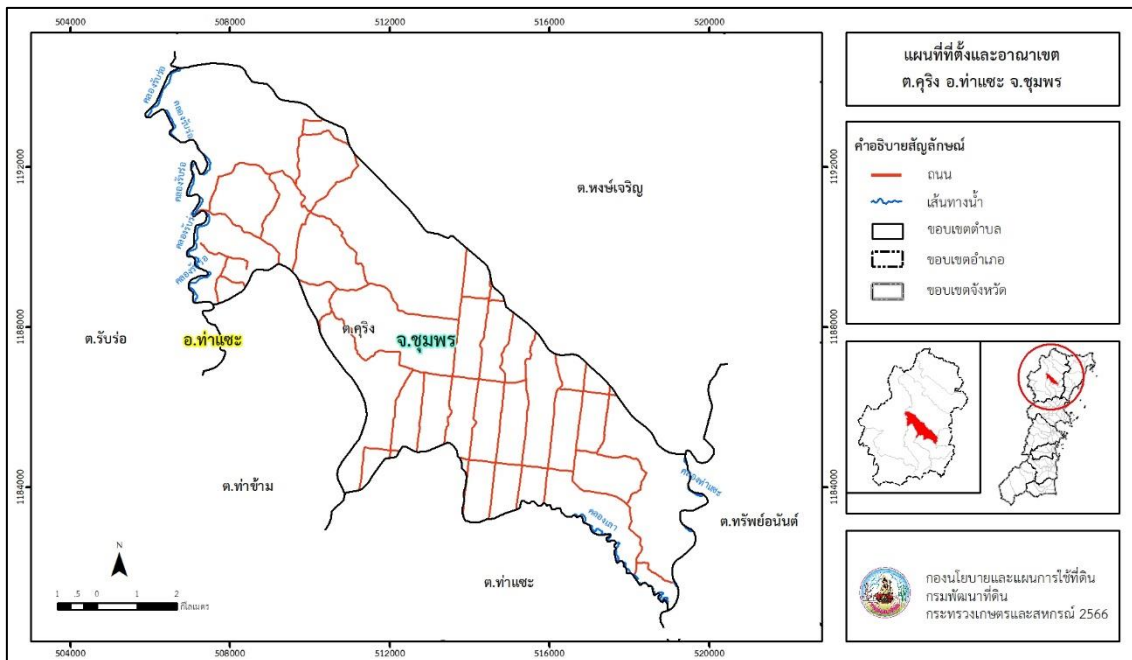

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลคูริง อำเภота่าแซะ จังหวัดชุมพร ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภота่าแซะ มีพื้นที่ประมาณ 65 ตารางกิโลเมตร หรือ 40,393 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลหงษ์เจริญ อำเภота่าแซะ จังหวัดชุมพร
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลท่าแซะ อำเภота่าแซะ จังหวัดชุมพร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลทรัพย์อนันต์ อำเภота่าแซะ จังหวัดชุมพร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลรับร้อ ตำบลท่าข้าม อำเภота่าแซะ จังหวัดชุมพร

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลคูริง อำเภота่าแซะ จังหวัดชุมพร

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านใหม่พัฒนา

หมู่ที่ 5 บ้านทุ่งกระทิงทอง

หมู่ที่ 2 บ้านใหม่อุดม

หมู่ที่ 6 บ้านช่วยอนันต์

หมู่ที่ 3 บ้านวังมะปราง

หมู่ที่ 7 บ้านยี่ลาน

หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งยอ

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ดอนหรือที่ราบสูง สภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ลูกคลื่นลอนลาด และพื้นที่สูงชัน เป็นส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน มีแหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น คลองท่าแซะ คลองรับร้อ คลองเลา

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศ (พ.ศ. 2536 - 2565) พบว่า ตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 27.2 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.0 องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.8 องศาเซลเซียส ในเดือนมกราคม

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 1,997.0 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 168 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด ในเดือนพฤศจิกายน มีปริมาณฝน 278.5 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 15 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2536 - 2565) ณ สถานีตรวจอากาศ จังหวัดชุมพร ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูการเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ETO) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman - Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืชได้ตลอดทั้งปี (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

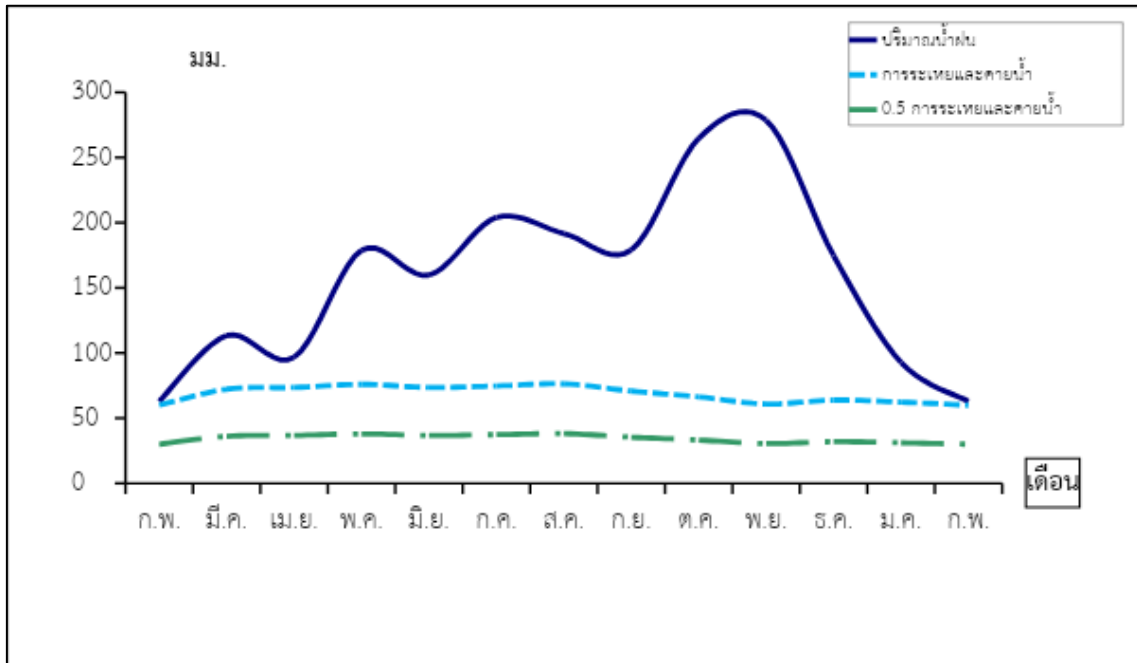
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดชุมพร¹ (ปี 2536-2565)

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ² (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย					
ม.ค.	22.0	30.8	26.0	81.0	92.8	7.6	62.3	79.0
ก.พ.	22.6	31.8	26.9	79.0	62.9	5.5	59.9	56.6
มี.ค.	23.7	33.2	27.9	79.0	113.4	7.3	72.2	92.8
เม.ย.	24.7	34.2	28.8	78.0	96.7	8.5	73.5	81.7
พ.ค.	25.0	33.5	28.3	81.0	178.8	17.2	76.0	127.6
มิ.ย.	24.8	32.7	27.9	81.0	159.7	17.9	73.5	118.9
ก.ค.	24.5	32.0	27.4	82.0	204.0	21.0	74.7	137.4
ส.ค.	24.6	31.9	27.4	82.0	191.7	19.8	76.3	132.9
ก.ย.	24.3	31.7	27.1	83.0	179.1	19.6	70.8	127.8
ต.ค.	23.9	31.2	26.8	85.0	264.7	20.0	66.3	151.5
พ.ย.	23.4	30.6	26.5	84.0	278.5	14.8	60.9	152.8
ธ.ค.	22.1	30.2	25.7	80.0	174.7	8.5	63.9	125.9
เฉลี่ย	23.8	32.0	27.2	81.3	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	1,997.0	167.7	830.3	1,384.9

หมายเหตุ : ¹ เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

² จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2566)

หมายเหตุ : ใช้ข้อมูลปริมาณน้ำฝน 13 เดือน เพราะสามารถแสดงให้เห็นความต่อเนื่องของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

รูปที่ 2-2 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ปี 2536 - 2565

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	479	1.18
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	299	0.74
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	58	0.14
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	122	0.30
A	พื้นที่เกษตรกรรม	36,292	89.85
A205	สับปะรด	130	0.32
A205/A303	สับปะรด/ปาล์มน้ำมัน	586	1.45
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	44	0.11
A301	ไม้ยืนต้นผสม	71	0.18
A302	ยางพารา	6,254	15.48
A302/A303	ยางพารา/ปาล์มน้ำมัน	65	0.16
A303	ปาล์มน้ำมัน	26,704	66.11
A303/A312	ปาล์มน้ำมัน/กาแฟ	459	1.14
A303/A317	ปาล์มน้ำมัน/หมาก	26	0.07
A303/A401	ปาล์มน้ำมัน/ไม้ผลผสม	403	1.00
A303/A403	ปาล์มน้ำมัน/ทุเรียน	44	0.11
A303/A405	ปาล์มน้ำมัน/มะพร้าว	90	0.22
A303/A411	ปาล์มน้ำมัน/กล้วย	194	0.48
A303/A415	ปาล์มน้ำมัน/มะละกอ	69	0.17
A305	สั๊ก	40	0.10
A308	กระถิน	25	0.06
A312	กาแฟ	217	0.54
A312/A401	กาแฟ/ไม้ผลผสม	373	0.92
A312/A403	กาแฟ/ทุเรียน	28	0.07
A312/A405	กาแฟ/มะพร้าว	17	0.04
A317/A401	หมาก/ไม้ผลผสม	9	0.02
A317/A405	หมาก/มะพร้าว	5	0.01
A401	ไม้ผลผสม	186	0.46

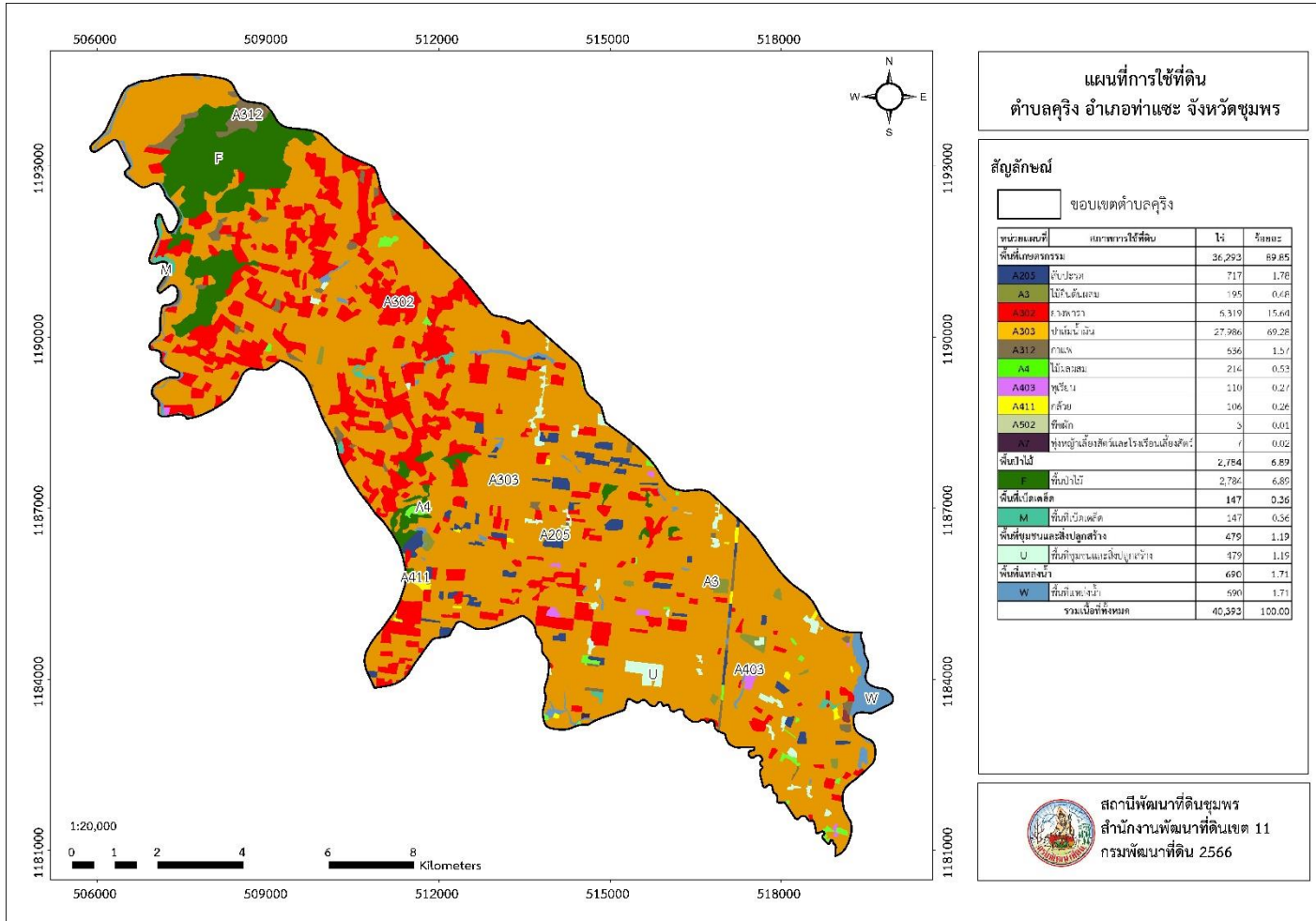

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A403	ทุเรียน	43	0.11
A403/A411	ทุเรียน/กล้วย	54	0.13
A403/A422	ทุเรียน/มะนาว	15	0.04
A404	เงาะ	5	0.01
A405	มะพร้าว	6	0.01
A411	กล้วย	104	0.26
A415	มะละกอ	10	0.03
A422	มะนาว	6	0.01
A502	พืชผัก	3	0.01
A702	โรงเรียนเลียงโค กระบือ และม้า	7	0.02
F	พื้นที่ป่าไม้	2,785	6.90
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	72	0.18
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	2,713	6.72
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	147	0.36
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	33	0.08
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	114	0.28
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	690	1.71
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	239	0.59
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	102	0.25
W201	อ่างเก็บน้ำ	269	0.67
W202	บ่อน้ำในไร่นา	80	0.20
ผลรวมทั้งหมด		40,393	100.00

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

รูปที่ 2-3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือน ธันวาคม 2565 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลคูริงมีประชากรรวม 3,720 คน แยกเป็นชาย 1,871 คน เป็นหญิง 1,849 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 57.56 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,478 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,177 ครัวเรือน หรือร้อยละ 79.63 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 301 ครัวเรือน หรือร้อยละ 20.37 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ปี พ.ศ.2565

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลคูริง	1,478	1,871	1,849	3,720
หมู่ที่ 1 ใหม่พัฒนา	134	164	179	343
หมู่ที่ 2 ใหม่อุดม	179	225	216	441
หมู่ที่ 3 วังมะปราง	294	473	448	921
หมู่ที่ 4 ท่งยอ	263	286	286	572
หมู่ที่ 5 ท่งกระทิงทอง	153	176	185	361
หมู่ที่ 6 ช่วยอนันต์	250	312	327	639
หมู่ที่ 7 ยี่ลาน	205	235	208	443

ที่มา : กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร ปี พ.ศ.2565

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	1,478	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มากขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	1,177	79.63
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มากขึ้นทะเบียนฯ	301	20.37

ที่มา : 1) กรมการปกครอง (2566)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2566)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

จากข้อมูลกรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม 2565 ตำบลคูริงมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,478 ครัวเรือน โดยถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 27.33 ไร่ (เนื้อที่ของตำบลรวมต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด)

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

ประชากรในตำบลคูริงประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ รับจ้างทั่วไป และอื่น ๆ มีเกษตรกรบางครัวเรือนประกอบอาชีพหลายอย่างควบคู่กันไป สำหรับพืชที่เกษตรกรปลูกเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และทุเรียน ทางด้านการเลี้ยงสัตว์เกษตรกรจะมีการเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคหากเหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลความเป็นพื้นฐานของกรมพัฒนาชุมชน ปี 2566 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 268,555.44 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 98,606.83 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 123,584.97 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 45,377.31 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 144,970.47 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 53,229.52 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 รายได้ - รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. 2565

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้	รายได้	รายจ่าย	รายจ่าย
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง	ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
ตำบลคูริง	218,365.59	33,782.73	6,810.71	9,596.40	268,555.44	98,606.83	123,584.97	45,377.31
หมู่ที่ 1 ใหม่พัฒนา	270,241.67	25,708.33	8,772.22	11,076.39	315,798.61	169,682.84	34,463.89	18,517.91
หมู่ที่ 2 ใหม่อุดม	316,539.45	32,690.43	12,879.79	27,606.48	389,716.14	158,585.79	103,294.86	42,033.41
หมู่ที่ 3 วิงมะปราง	340,950.00	30,846.30	8,072.22	601.85	380,470.37	126,239.02	190,405.33	63,175.96
หมู่ที่ 4 ตุงยอ	84,833.33	25,781.33	166.67	1,180.00	111,961.33	56,546.13	38,746.00	19,568.69
หมู่ที่ 5 ตุงกระทิงทอง	143,764.80	30,849.02	6,741.18	19,321.57	200,676.57	70,582.79	50,976.28	17,929.59
หมู่ที่ 6 ช่วยอนันต์	186,875.00	63,042.61	8,234.66	16,826.14	274,978.41	80,259.04	191,569.89	55,914.26
หมู่ที่ 7 ยี่ลาน	158,744.76	11,573.33	4,609.52	1,419.05	176,346.67	64,742.66	143,179.05	52,565.73

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

บทที่ 3

สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

1) ป่าอนุรักษ์ ไม่พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ในพื้นที่

2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบพื้นที่ป่าจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีในพื้นที่ ได้แก่

- (1) เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 6,210 ไร่
- (2) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 1,338 ไร่
- (3) เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) เนื้อที่ 7,901 ไร่

3.1.2 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ ได้แก่

- (1) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 เนื้อที่ 2,622 ไร่
- (2) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 เนื้อที่ 6,946 ไร่
- (3) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 เนื้อที่ 26,887 ไร่
- (4) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 3,938 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 ปริมาณน้ำฝน พบว่าในพื้นที่ตำบลคูริง มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2536-2565) 1,997 มิลลิเมตรต่อปี

3.2.2 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลคูริง มีรายละเอียดของแหล่งน้ำผิวดินดังนี้

แหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ คลองท่าแซะ คลองรับร่อ และคลองเลา

3.2.3 น้ำใต้ดิน ใช้ฐานข้อมูลน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2566) ซึ่งพบว่า ตำบลคูริง มีจำนวนบ่อบาดาลราชการจำนวน 12 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชนจำนวน 1 บ่อ

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร พบหน่วยแผนที่ดินทั้งหมด 26 หน่วยแผนที่ดิน และหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 2 หน่วยแผนที่ ดังนี้

3.3.1 ดินในพื้นที่ลุ่ม มี 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ หน่วยแผนที่ดิน Ba-clA ชุดดินบางนารา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 764 ไร่ หรือร้อยละ 1.89 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.2 ดินในพื้นที่ดอน มี 25 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclC ชุดดินห้วยยอด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,331 ไร่ หรือร้อยละ 5.77 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclD ชุดดินห้วยยอด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,343 ไร่ หรือร้อยละ 5.80 ของเนื้อที่ตำบล

3) หน่วยแผนที่ดิน Ho-gclE ชุดดินห้วยยอด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 546 ไร่ หรือร้อยละ 1.35 ของเนื้อที่ตำบล

4) หน่วยแผนที่ดิน Kh-mw-slB ดินคอหงษ์ที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,762 ไร่ หรือร้อยละ 4.36 ของเนื้อที่ตำบล

5) หน่วยแผนที่ดิน Kh-mw,pic,fl-slB ดินคอหงษ์ที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีสีลาแสงอ่อน และเป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,013 ไร่ หรือร้อยละ 4.99 ของเนื้อที่ตำบล

6) หน่วยแผนที่ดิน Klt-clB ชุดดินคลองเต้ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 829 ไร่ หรือร้อยละ 2.05 ของเนื้อที่ตำบล

7) หน่วยแผนที่ดิน Klt-clC ชุดดินคลองเต้ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,532 ไร่ หรือร้อยละ 3.79 ของเนื้อที่ตำบล

- 8) หน่วยแผนที่ดิน Klt-csk-clB ดินคลองเต้งที่เป็นดินเหนียวปนชั้นส่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 173 ไร่ หรือร้อยละ 0.43 ของเนื้อที่ตำบล
- 9) หน่วยแผนที่ดิน Klt-csk-clC ดินคลองเต้งที่เป็นดินเหนียวปนชั้นส่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,310 ไร่ หรือร้อยละ 3.24 ของเนื้อที่ตำบล
- 10) หน่วยแผนที่ดิน Klt-csk-clD ดินคลองเต้งที่เป็นดินเหนียวปนชั้นส่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 344 ไร่ หรือร้อยละ 0.85 ของเนื้อที่ตำบล
- 11) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clB ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 629 ไร่ หรือร้อยละ 1.56 ของเนื้อที่ตำบล
- 12) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clC ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,067 ไร่ หรือร้อยละ 2.64 ของเนื้อที่ตำบล
- 13) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clD ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 735 ไร่ หรือร้อยละ 1.82 ของเนื้อที่ตำบล
- 14) หน่วยแผนที่ดิน Pto-slB ชุดดินพะโต๊ะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,734 ไร่ หรือร้อยละ 6.77 ของเนื้อที่ตำบล
- 15) หน่วยแผนที่ดิน Pto-slC ชุดดินพะโต๊ะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,876 ไร่ หรือร้อยละ 9.60 ของเนื้อที่ตำบล
- 16) หน่วยแผนที่ดิน Rg-gslB ชุดดินระนอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 170 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของเนื้อที่ตำบล
- 17) หน่วยแผนที่ดิน Rg-gslC ชุดดินระนอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 78 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่ตำบล
- 18) หน่วยแผนที่ดิน Rg-gslD ชุดดินระนอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 122 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่ตำบล
- 19) หน่วยแผนที่ดิน Rg-gslE ชุดดินระนอง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 90 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่ตำบล
- 20) หน่วยแผนที่ดิน Ro-lA ชุดดินรือเสาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,291 ไร่ หรือร้อยละ 3.20 ของเนื้อที่ตำบล
- 21) หน่วยแผนที่ดิน Ro-mw-lB ดินรือเสาะที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,145 ไร่ หรือร้อยละ 2.84 ของเนื้อที่ตำบล
- 22) หน่วยแผนที่ดิน Ro-mw-ft-lB ดินรือเสาะที่มีการระบายน้ำดีปานกลางและเป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,560 ไร่ หรือร้อยละ 6.34 ของเนื้อที่ตำบล

23) หน่วยแผนที่ดิน Sw-sLB ชุดดินสวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,177 ไร่ หรือร้อยละ 5.39 ของเนื้อที่ตำบล

24) หน่วยแผนที่ดิน Te-col-sLB ดินท่าแซะที่เป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 907 ไร่ หรือร้อยละ 2.25 ของเนื้อที่ตำบล

25) หน่วยแผนที่ดิน Tkn-sLB ชุดดินตาขุน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 89 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.3 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มี 2 หน่วยแผนที่ ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ SC พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีเนื้อที่ 8,670 ไร่ หรือร้อยละ 21.46 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ W พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 106 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ พบปัญหาดินต้น มีเนื้อที่ 9,868 ไร่ หรือร้อยละ 24.41 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ชุดดินห้วยยอด (Ho) ชุดดินคลองเต้ง (Klt) ดินคลองเต้งที่เป็นดินเหนียวปนชั้นส่วนหยาบ (Klt-csk) และชุดดินระนอง (Rg)

รายละเอียดของสมบัติดิน ตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่แสดงในลักษณะของชุดดิน (รูปที่ 3-1)

ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลคูริง อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอิ่มตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Ba-clA	0-2	>150	เลว	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	764	1.89
Ho-gclC	5-12	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	2,331	5.77
Ho-gclD	12-20	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	2,343	5.80
Ho-gclE	20-35	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	546	1.35
Kh-mw,pic,fl-sLB	2-5	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.5	4.5-5.5	<2	-	2,013	4.99
Kh-mw-sLB	2-5	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.5	4.5-5.5	<2	-	1,762	4.36
Klt-clB	2-5	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	829	2.05
Klt-clC	5-12	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	1,532	3.79
Klt-csk-clB	2-5	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	173	0.43
Klt-csk-clC	5-12	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	1,310	3.24
Klt-csk-clD	12-20	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	344	0.85
Ntn-clB	2-5	50-100	ดี	ต่ำ	10-20	<35	5.0-5.5	4.5-5.5	<2	-	629	1.56
Ntn-clC	5-12	50-100	ดี	ต่ำ	10-20	<35	5.0-5.5	4.5-5.5	<2	-	1,067	2.64
Ntn-clD	12-20	50-100	ดี	ต่ำ	10-20	<35	5.0-5.5	4.5-5.5	<2	-	735	1.82
Pto-slB	2-5	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	2,734	6.77
Pto-slC	5-12	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	3,876	9.60
Rg-gslB	2-5	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	170	0.42
Rg-gslC	5-12	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	78	0.19
Rg-gslD	12-20	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	122	0.30
Rg-gslE	20-35	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	90	0.22
Ro-lA	0-2	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	4.5-6.0	<2	-	1,291	3.20
Ro-mw,fl-lB	2-5	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	4.5-6.0	<2	-	119	0.30

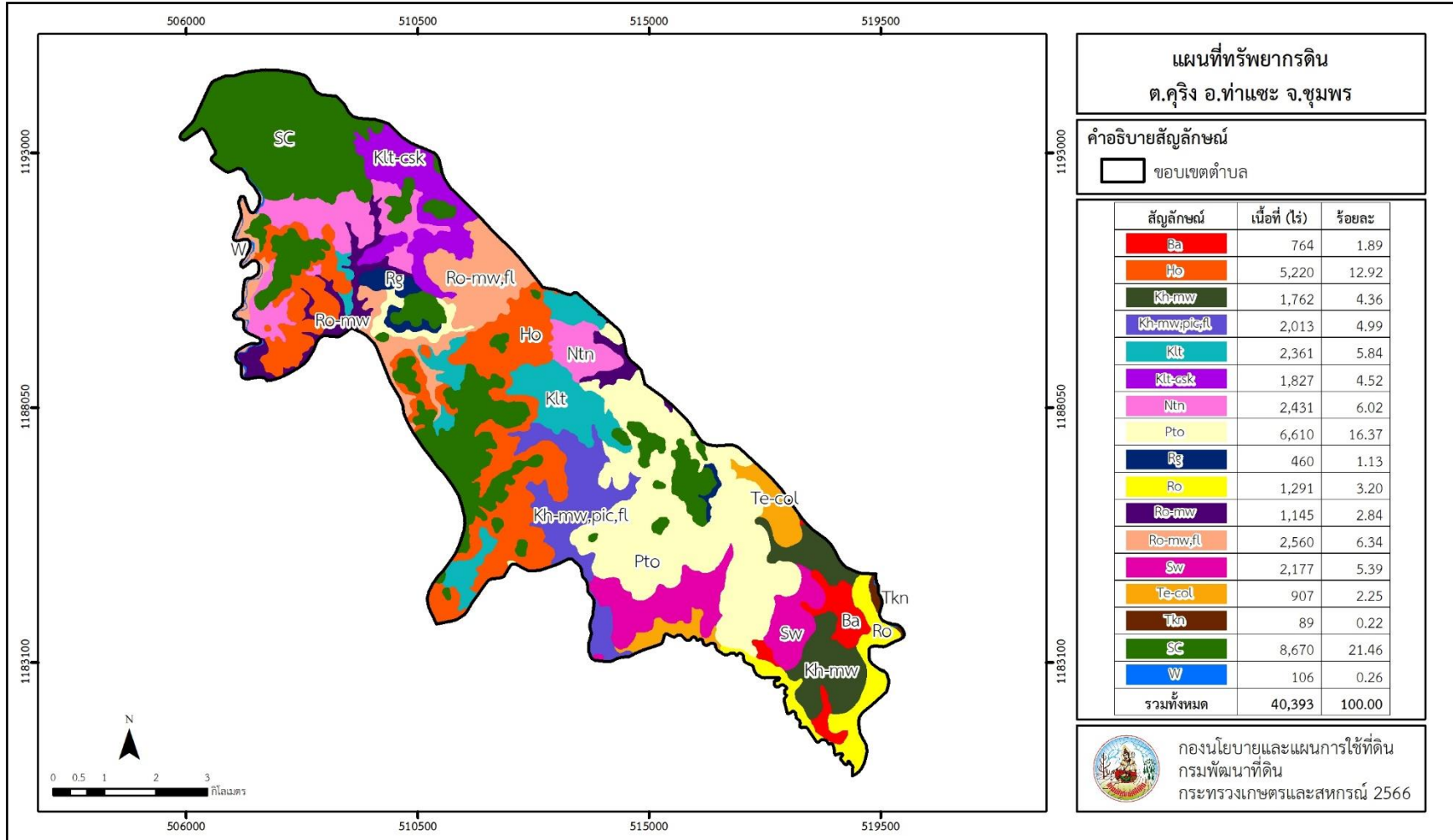

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอิมตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Ro-mw,fl-lB*	2-5	>150	ดีปานกลาง	ปานกลาง	<10	<35	4.5-6.0	4.5-6.0	<2	-	2,441	6.04
Ro-mw-lB	2-5	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	4.5-6.0	<2	-	1,145	2.84
Sw-slB	2-5	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.0-5.5	<2	-	2,177	5.39
Te-col-slB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	907	2.25
Tkn-slB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	89	0.22
SC	>35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,670	21.46
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	106	0.26
รวมทั้งหมด											40,393	100.00

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน
 2. เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา: กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน (2566)

รูปที่ 3-1 ทรัพยากรดิน ตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

จากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2566 โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลคูริง คือ

- 1) ดินเสื่อมโทรมและขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน
- 2) การชะล้างพังทลายของดิน
- 3) ปัญหาการขาดแคลนน้ำ
- 4) ปัญหาเรื่องเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน

4.1.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และตำบลคูริง มี 4 ด้าน คือ

- 1) แก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- 2) แก้ไขปัญหาการปรับปรุงโครงสร้างดินเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- 3) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และการกระจายน้ำสู่พื้นที่เกษตรกรรม
- 4) แก้ปัญหาเรื่องเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน

ผลวิเคราะห์ของการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพโดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

- 1) **แรงขับเคลื่อน (Driver)** มีดังนี้ คือ
 - 1.1) ดินมีสภาพเสื่อมโทรม
 - 1.2) น้ำใช้อุปโภค บริโภค ไม่เพียงพอขาดแคลนน้ำ
 - 1.3) ที่ดินทำกินไม่มีเอกสารสิทธิ์
 - 1.4) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
 - 1.5) การเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- 2) **แรงกดดัน (Pressure)** ที่เกิดจากปัจจัยการขับเคลื่อน มีดังนี้ คือ
 - 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.2) จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
 - 2.3) การขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง
 - 2.4) ปัญหาที่ดินทำกินไม่มีเอกสารสิทธิ์ ขอยื่นเรื่องครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน

2.5) ไม่มีตลาดช่วยกระจายสินค้า

2.6) มีการระบาดของโรคพืช

3) **สภาวะ (State)** ที่เกิดแรงกดดันมีดังนี้ คือ

3.1) ดินมีความเสื่อมโทรม ขาดควาอุดมสมบูรณ์ ทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ

3.2) เกษตรกรยังขาดความรู้จัดการดินและการปรับปรุงดิน

3.3) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร

3.4) ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาสินค้า

3.5) ปัญหาที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์

4) **ผลกระทบ (Impact)** ที่ปรากฏในพื้นที่ ดังนี้ คือ

4.1) แหล่งน้ำต้นเงินจากตะกอนดิน ขาดแหล่งน้ำในการกักเก็บน้ำ

4.2) การกระจายน้ำไม่ครอบคลุมพื้นที่ทางการเกษตร

4.3) ผลผลิตต่ำ ลงทุนสูง

4.4) รายได้ต่อครัวเรือนน้อย ไม่แน่นอน

4.5) มีปัญหาคุณภาพชีวิต

5) **การตอบสนอง (Response)** ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้

อดีต-ปัจจุบัน

พื้นที่ลาดชัน

5.1) การปรับปรุงบำรุงดิน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน

5.2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ ปอดักตะกอน ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ

การทำคันดิน

5.3) การปลูกหญ้าแฝกป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

พื้นที่ราบ

5.5) ขุดสระน้ำในไร่นา

5.6) ขุดลอกลำน้ำ/คลองส่งน้ำ/แหล่งน้ำพื้นที่สาธารณะ พื้นที่ต้นเงิน

5.7) จัดทำระบบชลประทาน สร้างเขื่อน แก้มลิง

5.8) จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่

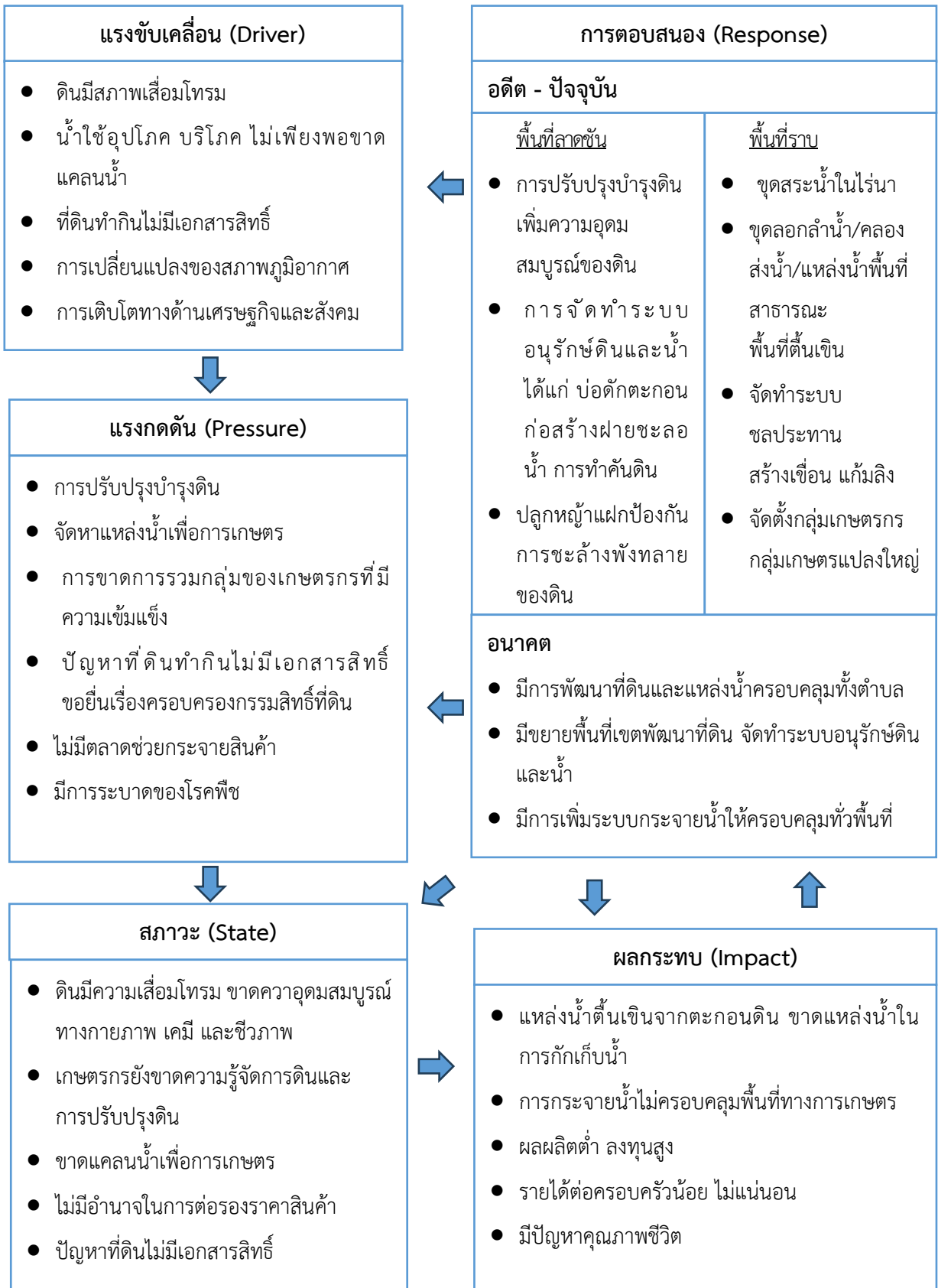
อนาคต

5.9) มีการพัฒนาที่ดินและแหล่งน้ำครอบคลุมทั้งตำบล

5.10) มีขยายพื้นที่เขตพัฒนาที่ดิน จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

5.11) มีการเพิ่มระบบกระจายน้ำให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่

ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-1

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลคูริง อำเภอกงหรา จังหวัดชุมพร

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

การเพาะปลูกพืชของ ตำบลคูริง อำเภอกงหรา จังหวัดชุมพร มีดังนี้

- 1) พืชเศรษฐกิจหลัก ที่เกษตรกรปลูก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา
- 2) ไม้ผล ที่เกษตรกรปลูก ได้แก่ ทูเรียน มังคุด
- 3) พืชทางเลือก ที่มีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูก ได้แก่ กาแฟโรบัสต้า และกระเทียม

ระบบเกษตร	เดือน												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
พืชเศรษฐกิจ	ปาล์มน้ำมัน ยางพารา												
ไม้ผล	ทุเรียน มังคุด												
พืชทางเลือก	กาแฟโรบัสต้า กระเทียม												

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลคูริง อำเภอกงหรา จังหวัดชุมพร

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดิน สอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าดินนั้นๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ หรือการปลูกพืชต่างๆ โดยพิจารณาจาก สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกทรง การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บัณฑิต และ คำรณ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ชั้น ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1 : ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่นหรือ กิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N : มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนาหรือ ปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

ตารางที่ 5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)	ระดับความ เหมาะสม (Land Suitability Rating)
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1. การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2. ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3. ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		S2om
2. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1. สภาวะการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการเขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2. ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		S3w
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		S3e
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		S3ew

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน กระท่อม กล้าย กาแฟ ไร่สัปปะ

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือก ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดินดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลคูริง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร

หน่วยแผนที่ดิน	ยางพารา	ปาล์ม น้ำมัน	ทุเรียน	กระท่อม	กล้าย	กาแฟ ไร่สัปปะ
Ba-clA	N	S3o	N	N	S3o	N
Ho-gclC	S3r	N	N	N	S3r	N
Ho-gclD	S3r	N	N	N	S3er	N
Ho-gclE	S3ewr	N	N	N	N	N
Kh-mw,pic,fl-slB	S2ons	S2ns	S2ons	S2ons	S2xns	S2ons
Kh-mw-slB	S2ons	S2ns	S2ons	S2ons	S2xns	S2ons
Klt-clB	S3r	N	N	N	S3r	N
Klt-clC	S3r	N	N	N	S3r	N
Klt-csk-clB	S3r	N	N	N	S3r	N
Klt-csk-clC	S3r	N	N	N	S3r	N
Klt-csk-clD	S3r	N	N	N	S3er	N
Ntn-clB	S2rn	S3r	S3r	S3r	S2rxns	S3r
Ntn-clC	S2rns	S3r	S3r	S3r	S2erxns	S3r
Ntn-clD	S2ewrns	S3r	S3r	S3r	S3e	S3r
Pto-slB	S2rns	S3r	S3r	S3r	S2rxns	S3r
Pto-slC	S2rns	S3r	S3r	S3r	S2erxns	S3r
Rg-gslB	S3r	N	N	N	S3r	N
Rg-gslC	S3r	N	N	N	S3r	N
Rg-gslD	S3r	N	N	N	S3er	N
Rg-gslE	S3ewr	N	N	N	N	N
Ro-lA	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2xns	S2ns
Ro-mw,fl-lB	S2on	S2n	S2ons	S2on	S2xns	S2ons
Ro-mw,fl-lB*	S2ons	S2ns	S2ons	S2ons	S2xns	S2ons

ตารางที่ 5-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ยางพารา	ปาล์ม น้ำมัน	ทุเรียน	กระท่อม	กล้วย	กาแฟ โรบัสต้า
Ro-mw-lB	S2ons	S2ns	S2ons	S2ons	S2xns	S2ons
Sw-slB	S2rms	S3r	S3r	S3r	S2rxns	S3r
Te-col-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2xns	S2ns
Tkn-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2xns	S2ns
SC	N	N	N	N	N	N

หมายเหตุ : * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน

ความหมายของสัญลักษณ์แสดงข้อจำกัดชั้นความเหมาะสม

e = ความเสียหายจากการกัดกร่อน

w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร

r = สถานะการหยั่งลึกของราก

o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช

n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร

s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2536 – 2565) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งจะมีความละเอียดและเฉพาะเจาะจงมากกว่าแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศ ที่ใช้เป็นกรอบนโยบายการพัฒนาที่ดินระดับประเทศ เป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพโดยเฉพาะทางด้านเกษตรกรรม และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขตการปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีเป้าหมายและทิศทางสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้ แผนการใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้นำฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนาม การศึกษาด้านกายภาพ ได้จาก การวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณาจากทิศทางตามกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบล เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ ส่วนหนึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อให้ได้ เขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 แผนการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดินตำบล คูริง อำเภота่าแซะ จังหวัดชุมพร สามารถกำหนดออกเป็น 6 เขตหลัก ได้แก่ เขตป่าไม้ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ เขตพื้นที่อื่น ๆ เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1 และรูปที่ 6-1)

ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลคูริง อำเภота่าแซะ จังหวัดชุมพร

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตป่าไม้	6,404	15.85
1.1 เขตป่าไม้สมบูรณ์	1,989	4.92
1.2 เขตฟื้นฟูธรรมชาติ	4,415	10.93
2. เขตเกษตรกรรม	31,871	78.91
2.1 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2)		
เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภทที่ 2)	1,171	2.90
เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพสูง ประเภท2)	23,884	59.13
เขตปลูกพืชไร่ (ศักยภาพสูง ประเภท2)	112	0.28
เขตปลูกพืชทางเลือก (ศักยภาพสูง ประเภท 2)	3	0.01
2.2 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ		
เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพต่ำ)	175	0.43
เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ)	6,503	16.10
เขตปลูกพืชไร่ (ศักยภาพต่ำ)	16	0.04
2.3 เขตปศุสัตว์		
เขตโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	7	0.02

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
3. เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	480	1.19
3.1 เขตชุมชน/สถานที่ราชการ	358	0.89
3.2 เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต	122	0.30
4. เขตแหล่งน้ำ	591	1.46
4.1 เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	251	0.62
4.2 เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	340	0.84
5. เขตพื้นที่อื่นๆ	252	0.62
6. เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	795	1.97
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	40,393	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.2.1 เขตป่าไม้ เป็นเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวร หรืออยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A 1B หรือ 2 พื้นที่ในเขตนี้ส่วนใหญ่ยังคงสภาพเป็นป่าไม้ บางบริเวณได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นไปตามมาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ของที่ดินหรือทรัพยากรป่าไม้ของพื้นที่นั้น ๆ ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตป่าไม้สมบูรณ์และเขตพื้นที่พรุธรรมชาติ มีเนื้อที่ 6,404 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 15.85 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตป่าไม้สมบูรณ์ (สัญลักษณ์ 1100) มีเนื้อที่ 1,989 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 4.92 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่อยู่ภายในเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น แต่มีสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันเป็นป่าไม้สมบูรณ์

2) เขตพื้นที่พรุธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 1300) มีเนื้อที่ 4,415 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 10.93 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีการบุกรุก ผ่ากลางพื้นที่ป่าไม้ และเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นอย่างอื่น ส่วนใหญ่เพื่อทำการเกษตร

6.2.2 เขตเกษตรกรรม เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้วย เขตนี้รวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูกพืชด้วย ประกอบด้วย 3 เขตรอง ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิต

สูง เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ และเขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 31,871 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 78.91 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตรองจากเขตเกษตรกรรมชั้นดี เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) เป็นเขตที่ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้มีข้อจำกัดต่อการเพาะปลูกพืชด้านความชื้นที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนของที่ดินมีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับสูงถึงปานกลาง และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช มีรายละเอียดดังนี้

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2222) มีเนื้อที่ 1,171 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 2.90 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ ทุเรียน และมังคุด

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2223) มีเนื้อที่ 23,884 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 59.13 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ปาล์มน้ำมัน และยางพารา

- เขตปลูกพืชไร่ (สัญลักษณ์ 2,224) มีเนื้อที่ 112 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกพืชไร่ โดยพืชไร่ที่ปลูกได้แก่ ข้าวโพด

- เขตปลูกพืชทางเลือก (สัญลักษณ์ 2225) มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันปลูกพืชผัก ไม้ดอก หรือเกษตรผสมผสาน โดยพืชที่ปลูก ได้แก่ กาแฟโรบัสต้า และกระท่อม

2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ พื้นที่เขตนี้ถูกกำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรมที่ต้องมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เป็นข้อจำกัดของการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่างๆ การทำการเกษตรในเขตนี้อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม พบปัญหาทางกายภาพของดินที่สำคัญหลาย เช่น เป็นดินตื้นซึ่งเป็นข้อจำกัดของการหยั่งรากพืชในการยึดลำต้นและการดูดซับธาตุอาหารพืชในดิน เนื้อดินเป็นทรายจัด ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการอุ้มน้ำ เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน เป็นต้น จากข้อจำกัดการใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงและมีมาตรการเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ให้สูงขึ้น รวมถึงการป้องกันไม่ให้เกิดสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการใช้พื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2320) มีเนื้อที่ 175 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.43 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ ทุเรียน

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2330) มีเนื้อที่ 6,503 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 16.10 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ปาล์มน้ำมัน และยางพารา

- เขตปลูกพืชไร่ (สัญลักษณ์ 2340) มีเนื้อที่ 16 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกพืชไร่ โดยพืชไร่ที่ปลูกได้แก่ กระท่อม

3) เขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 7 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตโรงเรียนเลี้ยงสัตว์

6.2.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 480 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.19 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ และเขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ (สัญลักษณ์ 3100) มีเนื้อที่ 358 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.89 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมือง ชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

2) เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต (สัญลักษณ์ 3200) มีเนื้อที่ 122 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินประเภทโรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ

6.2.4 เขตแหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 591 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.46 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และเขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

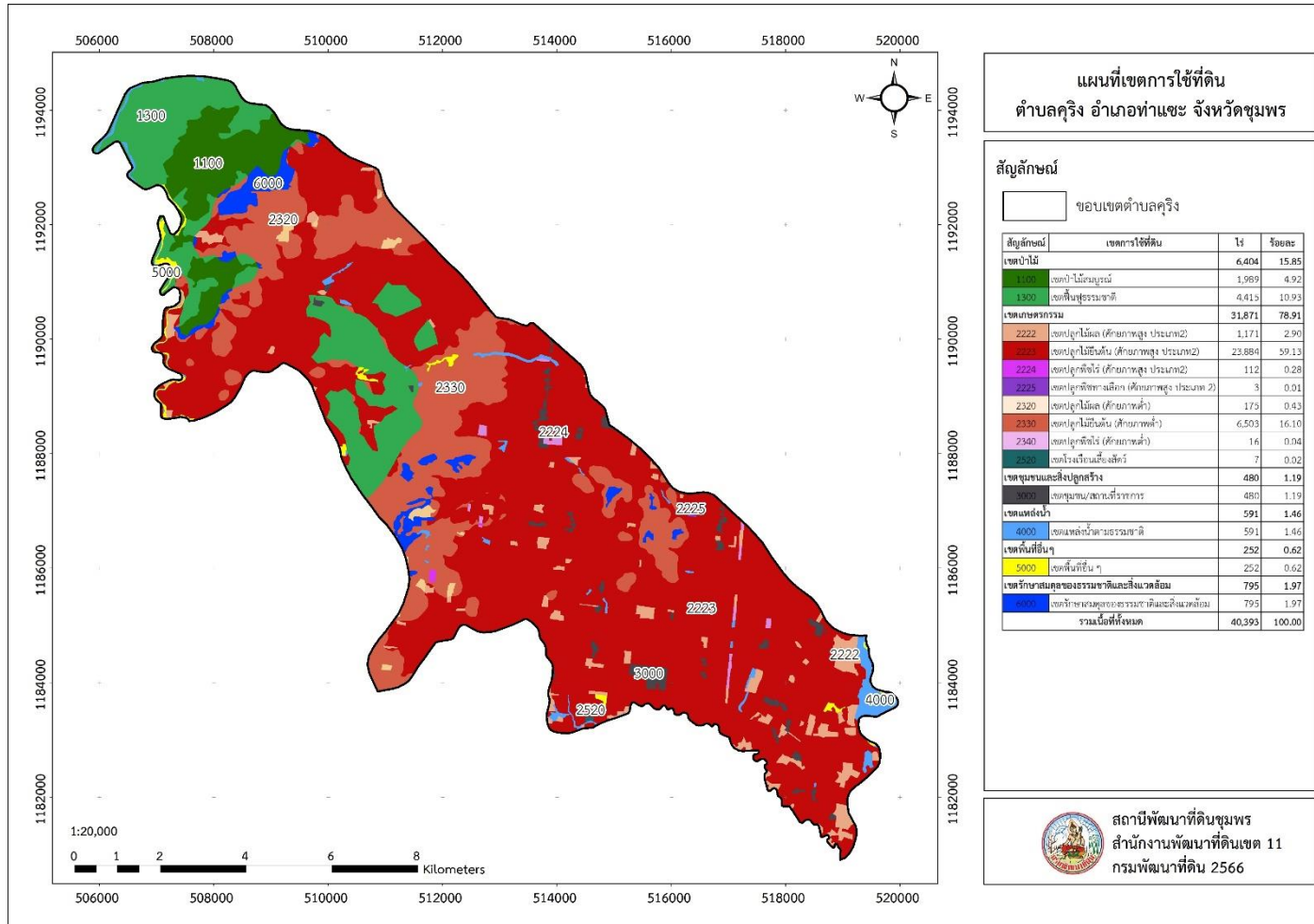
1) เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 4100) มีเนื้อที่ 251 ไร่หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นลักษณะของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วยหนอง คลอง แม่น้ำ เป็นต้น

2) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (สัญลักษณ์ 4200) มีเนื้อที่ 340 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.84 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทานอ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.5 เขตพื้นที่อื่น ๆ (สัญลักษณ์ 5000) มีเนื้อที่ 252 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ

6.2.6 เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สัญลักษณ์ 6000) มีเนื้อที่ 795 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.97 ของเนื้อที่ตำบล มีการใช้ที่ดินเป็นป่าไม้ที่พบในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งอยู่นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ส่วนใหญ่เป็นป่าปลูก ป่าชุมชน

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายใต้การจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงาน งบประมาณ และกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567 ถึง 2570

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลคูริงนำเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคูริง เพื่อได้รับความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน และเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาตำบล

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินชุมพรได้จัดทำรายงาน เพื่อนำเสนอเป้าหมายแผนงานและแผนงบประมาณต่อกรมพัฒนาที่ดิน

7.1.4 กรมพัฒนาที่ดินได้พิจารณาการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อดำเนินโครงการและกิจกรรมตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน

7.1.5 สถานีพัฒนาที่ดิน นำเสนอต่อที่ประชุมระดับจังหวัด/อำเภอ เพื่อสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่นๆ ได้นำโครงการภายใต้หน่วยงานมาพัฒนาพื้นที่ตามแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดไว้

7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

สำหรับงบประมาณใช้ในการดำเนินการกำหนดไว้เป็นการประมาณการเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการโครงการ ตามตารางที่ 7-1 และเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลคูริง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567 – 2571) ดังตารางที่ 7-3

เขตเกษตรกรรม

7.2.1 ดินเสื่อมโทรม และขาดความอุดมสมบูรณ์ มีแผนงาน/โครงการปรับปรุงบำรุงดิน ดังนี้

- 1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- 2) การผลิต – จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด และส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
- 3) การส่งเสริมการตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร
- 4) การจัดหาวัสดุปรับปรุงดิน (โดโลไมท์) และส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด
- 5) การส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก-น้ำหมักชีวภาพ-ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง
- 6) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรที่สนใจเกษตรกรอินทรีย์ PGS
- 7) การส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน (หมอดินอาสา)

7.2.2 การชะล้างพังทลายของดิน มีแผนงาน/โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดินดังนี้

- 1) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ลุ่มดอน
- 2) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.2.3 การขาดแคลนน้ำในพื้นที่ มีแผนงาน/โครงการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

- 1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น (ตารางที่ 7-2)

เขตเกษตรกรรม

7.3.1 เขตปลูกไม้ผล เขตปลูกไม้ยืนต้น และเขตปลูกพืชทางเลือก มีกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

1) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมส่งเสริมการเกษตร)

2) การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เช่น แปลงใหญ่ หรือวิสาหกิจชุมชน (กรมส่งเสริมการเกษตร)

3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดโรค - แมลงศัตรูพืช (กรมวิชาการเกษตร)

4) จัดอบรมการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคแมลง - ศัตรูพืช (กรมส่งเสริมการเกษตร)

5) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัด)

6) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

7) สนับสนุนการใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร (กระทรวงพลังงาน)

7.3.2 เขตแหล่งน้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

1) สนับสนุนการขุดลอกคลอง แหล่งน้ำสาธารณะ ลำห้วย (กรมชลประทาน)

2) การก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (กรมชลประทาน)

3) การก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำ (กรมชลประทาน)

7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (PRA) หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลคูริง เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2566 ได้นำเสนอความประสงค์ต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการแก้ไข ปัญหาดินเสื่อมโทรมและปรับปรุงคุณภาพดิน และการขาดแคลนน้ำ สร้างพื้นที่แหล่งกักเก็บน้ำ ซึ่งส่งผลต่อการปลูกพืช ผลผลิต และคุณภาพชีวิตของประชากรในชุมชน

กรณีของปัญหาความเสื่อมโทรมของที่ดินนั้นจะรวมถึง (1) การชะล้างพังทลายของดิน (2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และ (3) ผลกระทบการใช้สารเคมีทางการเกษตรเป็นเวลานาน การใช้ที่ดินเป็นเวลานานขาดการดูแล และสภาพพื้นที่ของตำบลคูริงมีลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่ชันสูง มีการเกิดการชะล้างพังทลายของดิน หน้าดินถูกชะล้างลงมาทับถมลำคลอง แหล่งน้ำธรรมชาติ และส่งผลต่อธาตุอาหารพืช ความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ในกรณีของการขาดแคลนนํ้า นอกจากมีผลจากการทับถมของตะกอนดินในแหล่งน้ำธรรมชาติ ทำให้ตื้นเขินแล้ว การเพิ่มขึ้นของประชากร มีการใช้น้ำเพิ่มขึ้นจากการทำการเกษตรซึ่งเกษตรกรหันมาปลูกทุเรียน กระท่อม มากขึ้น จึงต้องมีใช้ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น และได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ภัยแล้ง ฝนตกทิ้งช่วง ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาลมีปริมาณฝนลดน้อยลง ทำให้ขาดแคลนนํ้าใช้ภาคการเกษตร และอุปโภค บริโภค ผู้นำของชุมชนทั้ง 7 หมู่บ้าน ตำบลคูริงได้เสนอแนวทางแก้ไขเร่งด่วน คือ “การเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ” โดยวิธีการต่างๆ ให้เพียงพอตามความต้องการ

นอกจากปัญหาด้านดินและน้ำ ยังมีปัญหาด้านอื่นๆ เช่น ที่ดินทำกินไม่มีเอกสารสิทธิ์ การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ การพัฒนาพันธุ์พืชเพื่อเหมาะสมในการปลูกในพื้นที่ การส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือก (สับปะรด และกระท่อม) การตรวจสุขภาพประจำปี และการจัดหาตลาดชุมชน เพิ่มพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน เป็นต้น

แนวทางการแก้ไขเพื่อตรงตามความต้องการของชุมชนและขอรับการสนับสนุนแผนงานจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูริง กรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์เบื้องต้นได้ดังนี้

สภาพปัญหาของตำบลคูริง โดยภาพรวม มี 3 ประการ คือ (1) ปัญหาดินเสื่อมโทรม ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ (2) ปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน และ (3) ปัญหาการขาดแคลนนํ้า แหล่งกักเก็บน้ำไม่เพียงพอ ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากรในชุมชน

ปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน ขาดความสมบูรณ์ ของพื้นที่ตำบลคูริงนั้น จากข้อมูลคุณภาพดินพบว่า มีปัญหาดินตื้น คิดเป็นร้อยละ 24.41 ของพื้นที่ สภาพภูมิประเทศตอนบนและตอนกลาง เป็นพื้นที่ลาดชันสูง และพื้นที่ตอน มีลักษณะดินเป็นดินตื้น ดินลูกรัง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 76.38 ของพื้นที่ ครอบคลุมหมู่ที่ 4, 5, 6 และ 7 เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว จึงส่งผลกระทบต่อตามมา คือ เกิดการชะล้างพังทลายของดิน พบว่า มีหน้าดินที่ถูกชะล้างลงสู่คู คลอง ลำน้ำตามธรรมชาติ ทำให้ตื้นเขิน ส่วนพื้นที่ตอนล่าง เป็นที่ราบลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 1.89 ของพื้นที่ พบปัญหามีน้ำท่วมขังบางพื้นที่ ในช่วงฤดูฝน ส่งผลกระทบทำให้ดินแน่นทึบ ระบายน้ำไม่ดี และผลกระทบจากภาวะภัยแล้งในปี 2566 ทำให้ผลผลิตตกต่ำ ทำให้พืชยืนต้นตายเป็นจำนวนมาก ปริมาณธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุในดินมีปริมาณลดลง แนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านการปรับปรุงเพิ่มคุณภาพดิน ควรเน้นให้ความสำคัญต่อการตรวจวิเคราะห์ดินทางการเกษตร เพื่อวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารตรงตามความต้องการของพืชได้ ส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพดิน การเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ

สำหรับพื้นที่ที่มีปัญหาดินกรด ส่งเสริมให้มีการปรับสภาพดินกรดด้วยการใช้วัสดุปูน (ปูนโพลีไมท์) เพื่อลดความเป็นกรดเป็นด่างของดินได้ ส่วนปัญหาด้านการชะล้างพังทลายของดิน ได้นำแนวทางการจัดทำกิจกรรมในพื้นที่เขตพัฒนาที่ดิน เข้าไปส่งเสริมและแก้ไขปัญหาในพื้นที่สรุปได้ ดังนี้

7.4.1 การปรับปรุงคุณภาพดิน แก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรม

- 1) ตรวจวิเคราะห์ดินของเกษตรกรทุกรายของพื้นที่ พร้อมแนะนำการจัดการดิน (ทุกหมู่บ้าน)
 - 2) จัดทำโครงการกิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม-ดอน (พื้นที่หมู่ 4, 5, 6 และ 7)
 - 3) ส่งเสริมกิจกรรมการปลูกหญ้าแฝก เพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำช่วยลดการชะล้างพังทลายของดิน
 - 4) การส่งเสริมการปรับปรุงดินในพื้นที่ดินกรด
 - 5) การส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาร่องขาดแคลนน้ำและน้ำท่วมในบางพื้นที่ สรุปประเด็นได้แนวทาง ดังนี้

7.4.2 การพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่แหล่งเก็บน้ำ

- 1) โครงการขุดลอกลำห้วย ฝาย คลอง และแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บน้ำ
- 2) โครงการสร้างฝายกักเก็บน้ำ
- 3) โครงการก่อสร้างสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
- 4) โครงการระบบท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตรจากเขื่อนคูริง
- 5) โครงการขุดเจาะบ่อบาดาล
- 6) โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อสูบน้ำใช้เพื่อเกษตรกรรม

ทั้งนี้ต้องมีแนวทางการแก้ไขปัญหาลดการชะล้างพังทลายของดิน และการขาดแคลนน้ำ จะต้องดำเนินการพื้นที่ทั้งตำบลควบคู่กัน เพื่อบรรเทาและลดความรุนแรงของปัญหา การชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ลาดชัน โดยจัดทำโครงการ “การพัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบ” ครอบคลุมทั้งพื้นที่ของตำบลเพื่อเสนอวิธีการในการแก้ไขปัญหาไว้ควบคู่กัน จะต้องมีส่งเสริมนำกิจกรรมงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ ด้วยวิธีการ และพืช ทำแบบผสมผสานกัน ได้แก่ การสร้างบ่อดักตะกอนดิน การสร้างฝายชะลอน้ำ ทำชั้นบันไดดิน ปลูกหญ้าแฝก ร่วมกับการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ไม่ว่าจะเป็น การขุดลอกคูคลอง ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ การขุดบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร การสร้างระบบท่อส่งน้ำ โดยกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้โดยใช้งบประมาณของกรมพัฒนาที่ดิน ภายใต้โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปรากฏดังรายละเอียดในรูปที่ 7-1

โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม - ตอน

- 1) กิจกรรมก่อสร้างบ่อดักตะกอนดิน
- 2) กิจกรรมก่อสร้างทางลำเลียงในไร่นา
- 3) กิจกรรมก่อสร้างฝายชะลอน้ำดินซีเมนต์

โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260 ลบ.ม.

โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก

การอนุรักษ์ดินและน้ำ

รูปที่ 7-1 กิจกรรมโครงการอนุรักษ์ดินและน้ำที่กรมพัฒนาที่ดินสามารถดำเนินการได้

ในกรณีปัญหาการดินเสื่อมโทรม พื้นที่ดินใช้สารเคมีทางการเกษตรในปริมาณสูง ส่งผลกระทบให้ดินเสื่อมโทรม และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการปรับเปลี่ยนพืชจากปาล์มน้ำมันและยางพาราในพื้นที่มาปลูกทุเรียน ซึ่งเป็นพืชที่มีแนวโน้มการใช้สารเคมีทางการเกษตรเพิ่มขึ้น เกษตรกรจึงมีความเสี่ยงที่จะได้รับหรือสัมผัสสารเคมีที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ รวมถึงตัวผู้บริโภครที่อาจได้รับสารพิษจากสารตกค้างในผลผลิตมากขึ้นด้วย การแก้ไขปัญหาต้องอาศัยการให้ความรู้การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย ร่วมกับการออกใบรับรองสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน(GAP) จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้การสนับสนุนองค์ความรู้และช่วยเหลือเกษตรกรผ่านกิจกรรม/โครงการที่กำหนดไว้ ตามความต้องการของชุมชนอีกทางหนึ่งด้วย

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567 - 2571

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ
เขตเกษตรกรรม	1. ดินเสื่อมโทรม และขาดความอุดมสมบูรณ์	
1.เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 2)	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	125,000
1.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 1,171 ไร่	1.2 การผลิต – จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด และส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	208,250
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 23,884 ไร่	1.3 การส่งเสริมการตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร	75,000
1.3 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 112 ไร่	1.4 การจัดหาวัสดุปรับปรุงดิน (โดโลไมท์) และส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	595,000
1.4 เขตปลูกพืชทางเลือก เนื้อที่ 3 ไร่	1.5 การส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก-น้ำหมักชีวภาพ-ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	758,500
2. เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	1.6 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรที่สนใจเกษตรอินทรีย์ PGS	N/A
2.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 175 ไร่	1.7 การส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน (หมอดินอาสา)	10,000
2.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 6,503 ไร่	2. การชะล้างพังทลายของดิน	
2.3 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 16 ไร่	2.1 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ลุ่มดอน	N/A
	2.2 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	600,000
	3. การขาดแคลนน้ำ	
	3.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	N/A

หมายเหตุ : งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ
1.เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 2)	
1.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 1,171 ไร่	1. การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมส่งเสริมการเกษตร)
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 23,884 ไร่	2. การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เช่น แปลงใหญ่ หรือวิสาหกิจชุมชน (กรมส่งเสริมการเกษตร)
1.3 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 112 ไร่	3. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดโรค - แมลงศัตรูพืช (กรมวิชาการเกษตร)
1.4 เขตปลูกพืชทางเลือก เนื้อที่ 3 ไร่	4. จัดอบรมการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคแมลง - ศัตรูพืช (กรมส่งเสริมการเกษตร)
2. เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	5. ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสม และต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัด)
2.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 175 ไร่	6. สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)
2.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 6,503 ไร่	7. สนับสนุนการใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร (กระทรวงพลังงาน)
2.3 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 16 ไร่	
3. เขตแหล่งน้ำ	
3.1 เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	1. สนับสนุนการขุดลอกคลอง แหล่งน้ำสาธารณะ ลำห้วย (กรมชลประทาน)
3.2 เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	2. การก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (กรมชลประทาน)
	3. การก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำ (กรมชลประทาน)

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณนำร่อง ตำบลคูริง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสุพรรณบุรี แผน 5 ปี (พ.ศ.2567-2571)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571			
เขตเกษตรกรรม	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														1,771,750	
1.เขตเกษตรกรรมที่มี ศักยภาพการผลิตสูง	11 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	ราย	50	50	50	50	50	250	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000		พต.
ประเภท 2	1.2 การจัดทำแผนที่ดินเพื่อ ปลูกพืชไร่	ตัน	1	1	1	2	2	7	29,750	29,750	29,750	59,500	59,500	208,250		พต.
1.1 เขตปลูกไม้ผล	1.3 การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อ การเกษตร	ราย	100	100	100	100	100	500	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000		พต.
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น	1.4 การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์	ตัน	50	50	100	100	100	350	85,000	85,000	85,000	170,000	170,000	595,000		พต.
1.3 เขตปลูกพืชไร่	1.5 การส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์													758,500		พต.
1.4 เขตปลูกพืชทางเลือก	- ปุ๋ยหมัก	ตัน	10	20	20	-	-	50	40,000	80,000	80,000	-	-	200,000		
2. เขตเกษตรกรรมที่มี ศักยภาพการผลิตต่ำ	- น้ำหมัก	ลิตร	1,500	1,500	1,500	-	-	45,000	19,500	19,500	19,500	-	-	58,500		
	- ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	ตัน	10	20	20	-	-	50	100,000	200,000	200,000	-	-	500,000		
2.1 เขตปลูกไม้ผล	1.6 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรที่สนใจ	กลุ่ม	1	1	1	2	2	7	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A		พต.
2.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น	เกษตรอินทรีย์ PGS															
2.3 เขตปลูกพืชไร่	1.7 การส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน (หมอดินอาสา)	ครั้ง	1	1	1	1	1	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	10,000		พต.
	2. การป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน														600,000	
	2.1 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	งาน	1	-	-	-	-	-	N/A	-	-	-	-	-		พต.
	2.2 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ ดินและน้ำ	กล้า	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000		พต.
	3.การเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ															
	3.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอก เขตชลประทาน	บ่อ	-	-	-	-	-	-	-	-	N/A	N/A	N/A	N/A		พต.

หมายเหตุ : งบประมาณที่กำหนดไว้ในปีเป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2566. แผนที่ขอบเขตตำบล ปี 2564 (ไฟล์ข้อมูล), กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. 2566. รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565). แหล่งที่มา : <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statyear/#/TableTemplate/Area/statpop>. 1 พฤษภาคม 2566.
- กรมการพัฒนาชุมชน. 2566. ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล ปี 2565. แหล่งที่มา : <https://ebmn.cdd.go.th/>. 1 มิถุนายน 2566.
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2566. ปริมาณน้ำและจำนวนบ่อบาดาล ปี 2565. แหล่งที่มา: <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php>, 26 พฤษภาคม 2566.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2566. จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำแนกรายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนมกราคม พ.ศ. 2566). แหล่งที่มา : <http://mvos2.gstda.or.th/>. 15 พฤษภาคม 2566
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2566. สถิติภูมิอากาศคาบ 30 ปี พ.ศ.2536 – 2565 (ไฟล์ข้อมูล). กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, กรุงเทพฯ.
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน. 2566. แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ปี 2566 (ไฟล์ข้อมูล). กองนโยบายและแผนที่ใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน. 2566. แผนที่ทรัพยากรดิน (ไฟล์ข้อมูล). กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- บัณฑิต ต้นศิริ และ คำรณ ไทรพิก. 2542. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- องค์การบริหารส่วนตำบลคูริง. 2566. วิสัยทัศน์ พันธกิจ. แหล่งที่มา : <https://www.khuring.go.th/index.php>, 1 พฤษภาคม 2566.

สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร
318 ม.6 ต.วังตะกอก อ.หลังสวน จ.ชุมพร
077-653087

